

Algılanan Akademik Beklenmedik Düşük Başarı Ölçeğinin Uyarlanması

Seda Şakar, Şerife Bilgiç, Mustafa Baloğlu

Hacettepe Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, sakarsedaa@gmail.com

Hacettepe Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, serifebilgic@hacettepe.edu.tr

Hacettepe Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, baloglu@hotmail.com

Özet

Beklenmedik düşük başarı veya beklenmedik başarısızlık, bir öğrencinin beklenen başarısı ile gerçek başarısı arasında tanımlanmış bir özel gereksinimden kaynaklanmayan ve belirli bir süre boyunca devam eden ciddi bir tutarsızlık olarak tanımlanır. Öğrencinin potansiyeli ve performansı arasındaki bu tutarsızlık, beklenen başarı (standartlaştırılmış başarı testleri ve bilişsel beceri değerlendirmeleriyle ölçümlenen) ile gerçek başarı (sınıf notları ve öğretmen değerlendirmeleriyle ölçümlenen) arasında gözlenmektedir. Beklenmedik düşük başarıyı tespit etmek için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışmada bunlardan biri olan, Algılanan Akademik Beklenmedik Düşük Başarı Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmaktadır. Algılanan Akademik Beklenmedik Düşük Başarı Ölçeği, tek faktörden oluşan ve 5'li Likert formda 6 maddenin bulunduğu bir öz bildirim ölçeğidir. Araştırmanın çalışma grubunu kolayda örnekleme ile ulaşılan 154 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek için Doğrulamalı Faktör Analizi, güvenilirliğini incelemek için ise Cronbach α ve McDonald's ω güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Cinsiyet, sınıf düzeyi, Bilim ve Sanat Merkezine (BİLSEM) devam ediyor olma, aile eğitim durumu ve akademik başarılarına yönelik öz değerlendirmeleri ile ölçek toplam puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen bulgularla ölçeğin tek faktörlü yapısı doğrulanmıştır. Ölçeğin α değerinin .712 ve ω değerinin .731 olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet, BİLSEM'e devam ediyor olma ve aile eğitim durumuna göre ölçek toplam puanının anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Sınıf düzeyi arttıkça ölçek toplam puanların anlamlı bir şekilde arttığı belirlenmiştir. Öğrencilerin akademik başarılarına yönelik öz değerlendirmeleri ile ölçek toplam puanları arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu bulgulanmıştır. Sonuç olarak, lise öğrencilerinden oluşan mevcut çalışma grubunda yapılan geçerlilik ve güvenilirliğe yönelik analizler doğrultusunda Algılanan Akademik Beklenmedik Düşük Başarı Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: beklenmedik başarısızlık, üstün zekâ, özel yetenek, özel eğitim